

Pensioenstartbrief 2014

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
1. Hoe ziet uw pensioenovereenkomst eruit?	5
a. Wat is pensioen?	5
b. Wat heeft uw werkgever voor u geregeld?	5
c. Hoe wordt uw pensioen opgebouwd?	6
d. Wat gebeurt er als u met pensioen gaat?	8
e. Is uw pensioen beschermd tegen inflatie?	9
f. Wat kunt u wel en niet doen met het pensioen?	9
g. Wat gebeurt er als u overlijdt voordat u met pensioen gaat?	9
h. Wat kunt u zelf regelen?	10
i. Wat mag uw werkgever wijzigen?	10
j. Wat mag het Pensioenfonds wijzigen?	10
2. Wat gebeurt er als er iets verandert in uw persoonlijke situatie?	11
Wat gebeurt er als u:	
a. (nog) geen partner hebt?	11
b. een partner hebt of krijgt?	11
c. kinderen hebt of krijgt?	12
d. gaat scheiden van echt?	12
e. uw geregistreerd partnerschap beëindigt?	13
f. gaat scheiden van tafel en bed?	13
g. uw huwelijk ontbindt na een scheiding van tafel en bed?	13
h. uw samenlevingsovereenkomst beëindigt?	14
i. arbeidsongeschikt wordt?	14
j. met pensioen gaat op de afgesproken pensioenleeftijd?	15
k. eerder met pensioen wilt?	15
l. alleen achterblijft?	16
m. overlijdt?	16
3. Wat gebeurt er met uw pensioen als er iets verandert in uw werksituatie?	17
Wat gebeurt er met uw pensioen als:	
a. u met verlof gaat?	17
b. u meer gaat verdienen?	17
c. u meer of minder gaat werken?	17
d. KAS BANK in financiële problemen komt?	18
e. u uit dienst gaat?	18
f. u in dienst treedt bij een andere werkgever?	19
4. Hoe regelt u wat en wat zijn uw verplichtingen?	20
Hoe regelt u:	
a. partnerpensioen in plaats van ouderdomspensioen?	21
b. dat uw ouderdomspensioen in hoogte wisselt?	21
c. dat u eerder dan op uw 67 ^e met pensioen gaat?	21
d. waardeoverdracht naar deze pensioenovereenkomst?	21

e.	waardeoverdracht naar een nieuwe pensioenovereenkomst?	22
f.	andere afspraken over de verdeling van ouderdomspensioen? Bijvoorbeeld conversie?	22
g.	rechtstreekse uitkering van de helft van het ouderdomspensioen aan uw ex-partner?	22
h.	uw pensioenzaken als u uit elkaar gaat en een samenlevingsovereenkomst hebt?	23
5.	Rekenvoorbeelden	24
6.	Wilt u meer weten?	26
Wilt u:		
b.	meer informatie over uw pensioenovereenkomst?	26
c.	algemene pensioeninformatie of advies?	26
d.	een klacht indienen over uw pensioenuitvoerder?	27
	Uw pensioenovereenkomst in het kort	28

Pensioenstartbrief

Leeswijzer

Uw werkgever KAS BANK N.V. (hierna: KAS BANK) heeft met u een pensioenovereenkomst gesloten. De Stichting van het Pensioenfonds van de KAS BANK (hierna: het Pensioenfonds) voert deze overeenkomst uit. In deze Pensioenstartbrief staat alles wat u over uw pensioenovereenkomst moet weten. In 'gewone' taal, want het Pensioenfonds vindt het belangrijk u goed en duidelijk te informeren. Het gaat tenslotte om uw inkomen als u met pensioen gaat.

Inhoud

In hoofdstuk 1 leest u wat uw pensioenovereenkomst inhoudt. Wat KAS BANK voor u heeft geregeld. En wat u zelf kunt regelen. Ook leggen we begrippen uit die u verderop in deze Pensioenstartbrief vaker tegenkomt.

Uw persoonlijke situatie of uw werksituatie kan veranderen. U kunt bijvoorbeeld scheiden, met verlof gaan of ergens anders gaan werken. In hoofdstuk 2 en 3 leest u wat de gevolgen hiervan zijn voor uw pensioen.

Wat u precies moet doen als er iets verandert in uw situatie, leest u in hoofdstuk 4.

In hoofdstuk 5 geven we een aantal rekenvoorbeelden.

Hebt u een vraag of een klacht? Of wilt u advies? In hoofdstuk 6 leest u waar u hiervoor terecht kunt.

Aan het eind van deze Pensioenstartbrief vindt u een samenvatting van uw pensioenovereenkomst: 'Uw pensioen in het kort'.

Leesadvies

Wij adviseren u hoofdstuk 1 direct te lezen. Dit hoofdstuk bevat de basisinformatie over uw pensioenovereenkomst. In hoofdstuk 2, 3 en 4 leest u wat er met uw pensioen gebeurt als er iets verandert in uw situatie. En wat u dan moet doen. Hiervan hoeft u niet direct alles te lezen. U hoeft alleen de onderwerpen te lezen die voor u van belang zijn. Zo bent u in korte tijd op de hoogte van uw pensioenovereenkomst.

Wilt u alleen de hoofdlijnen van uw pensioenovereenkomst weten? Lees dan de samenvatting aan het eind. Als u alleen deze samenvatting leest, mist u wel belangrijke informatie.

Pensioenreglement

In deze Pensioenstartbrief staat de belangrijkste informatie over uw pensioenovereenkomst. Naast de Pensioenstartbrief is er nog een pensioenreglement. Hierin staat aanvullende informatie in meer 'juridische taal'. Dit reglement kunt u vinden op onze website: www.kasbank.enmijnpensioen.nl. Indien de tekst in deze startbrief afwijkt van hetgeen in het reglement is opgenomen, geldt het reglement.

Persoonlijke opgave

Eén keer per jaar krijgt u van het Pensioenfonds ook een persoonlijke opgave: het Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Hierin staat precies weergegeven hoeveel u hebt opgebouwd. Dit overzicht wordt ook weergegeven op www.mijnpensioenoverzicht.nl,

1. Hoe ziet uw pensioenovereenkomst eruit?

In dit hoofdstuk geven we uitleg over uw pensioenovereenkomst. Wat is pensioen eigenlijk en hoe ziet uw pensioenovereenkomst er precies uit? En, wat kunt u zelf regelen en wat staat vast?

a. Wat is pensioen?

Pensioen is inkomen. Inkomen dat u krijgt als u met pensioen gaat.

b. Wat heeft uw werkgever voor u geregeld?

KAS BANK heeft met u een pensioenovereenkomst afgesloten. KAS BANK heeft de uitvoering van uw pensioenovereenkomst ondergebracht bij het Pensioenfonds. Het Pensioenfonds heeft de uitvoering van de pensioenadministratie ondergebracht bij Delta Lloyd Levensverzekeringen N.V. (hierna Delta Lloyd). In de pensioenovereenkomst bouwt u ouderdomspensioen op.

Verder bent u tijdens uw dienstbetrekking verzekerd voor:

- partnerpensioen
- wezenpensioen

Wat dit inhoudt, leest u hieronder.

Ouderdomspensioen

In uw pensioenovereenkomst bouwt u ouderdomspensioen op. Ouderdomspensioen is een aanvulling op de AOW-uitkering (zie kader). Deze uitkering kunt u van de overheid krijgen als u de wettelijk vastgestelde AOW leeftijd bereikt. De AOW-uitkering is 50% tot 100% van het netto minimumloon per persoon. Hoeveel de AOW-uitkering in uw geval is, hangt af van uw gezinssituatie. Een aanvulling op uw AOW-uitkering door pensioen is in ieder geval geen overbodige luxe. Uw ouderdomspensioen gaat in op de eerste dag volgend op uw 67^e en wordt vervolgens uitgekeerd tot de laatste dag van de maand waarin u overlijdt. Als u met pensioen gaat stopt uw dienstverband met KAS BANK en ontvangt u ouderdomspensioen van het pensioenfonds.

AOW-uitkering

Als u de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt (<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/algemene-ouderdomswet-aow/vraag-en-antwoord/wanneer-krijg-ik-aow.html>) en in Nederland hebt gewoond of gewerkt, kunt u van de overheid een uitkering krijgen volgens de Algemene Ouderdomswet (AOW). Op hoeveel AOW u precies recht heeft, kunt u vinden op de website van de Sociale verzekeringsbank: www.svb.nl.

Partnerpensioen

In uw pensioenovereenkomst is uw partnerpensioen verzekerd op risicobasis. Dit partnerpensioen is inkomen dat uw partner krijgt als u overlijdt *tijdens* uw huidige arbeidsovereenkomst. *Voor* uw pensioendatum dus. Uw partner ontvangt dit voor de rest van zijn of haar leven. Het partnerpensioen wordt uitgekeerd vanaf de eerste dag van de maand volgend op uw overlijden en eindigt op de laatste dag van de maand waarin uw partner overlijdt.

Let op!

Pensioenstartbrief

Het partnerpensioen is een risicoverzekering.

- Uw nabestaanden kunnen alleen aanspraak maken op pensioen als u *tijdens* de dekking van het risico overlijdt. Dus *tijdens* uw dienstverband met KAS BANK
- Overlijdt u na uw dienstverband met KAS BANK? Dan keert het Pensioenfonds niets uit. Ook al is dit vóór uw pensioendatum. De verzekeringen stoppen namelijk op het moment dat u uit dienst gaat bij KAS BANK

Partner

Uw partner is degene met wie u getrouwd bent of een geregistreerd partnerschap hebt. Is dat niet het geval? Dan moet u met uw partner een gezamenlijke huishouding hebben. Dat moet u aantonen met een samenlevingsovereenkomst die een notaris heeft opgesteld én met een uittreksel uit de Gemeentelijke Basisadministratie. Uit dit uittreksel moet blijken dat u tenminste zes maanden samenwoont op één adres.

Verder mag u allebei niet getrouwd zijn of een geregistreerd partnerschap met iemand anders hebben. Uw (groot)vader, (groot)moeder, broer, zus of (klein)kind kan niet uw partner zijn.

Wezenpensioen Ook bent u verzekerd voor wezenpensioen. Dit is inkomen dat uw kinderen krijgen als u overlijdt *tijdens* uw huidige arbeidsovereenkomst. *Voor* uw pensioendatum dus. Wezenpensioen is een vast bedrag. Het is alleen bestemd voor kinderen jonger dan 21 jaar. Het maakt hierbij niet uit of uw kinderen uitwonend of thuiswonend zijn. Het wezenpensioen wordt uitgekeerd vanaf de eerste dag van de maand volgend op uw overlijden en eindigt op de laatste dag van de maand waarin uw kind 21 wordt of eerder overlijdt.

Studeert uw kind op en na 21 jaar? Dan wordt het wezenpensioen na het 21^e jaar uitgekeerd, tot de laatste dag van de maand waarin uw kind 27 jaar is. Maar alleen zolang uw kind studeert. Wat daaronder wordt verstaan leest u in het pensioenreglement.

Uw kind krijgt een dubbel wezenpensioen als het Pensioenfonds geen partnerpensioen uitkeert.

Kind

Voor wezenpensioen hanteert het Pensioenfonds de omschrijving voor 'kind', zoals in het Burgerlijk Wetboek. Er is sprake van uw kind als het van u of uw partner is. Daarnaast is ook een pleegkind verzekerd. Een pleegkind of een kind van uw partner moet dan wel door u worden opgevoed en onderhouden.

Let op!

Het wezenpensioen is een risicoverzekering.

- Uw nabestaanden kunnen alleen aanspraak maken op pensioen als u *tijdens* de dekking van het risico overlijdt. Dus *tijdens* uw dienstverband met KAS BANK.
- Overlijdt u na uw dienstverband met KAS BANK? Dan keert het Pensioenfonds niets uit. Ook al is dit vóór uw pensioendatum. De verzekeringen stoppen namelijk op het moment dat u uit dienst gaat bij KAS BANK.

Het Pensioenfonds keert minder of geen pensioen uit

Er zijn situaties waarbij het Pensioenfonds geen of minder partnerpensioen en wezenpensioen uitkeert. Bijvoorbeeld in geval van overlijden door terrorisme of een oorlog. Of in geval van overlijden in het eerste jaar van uw huwelijk door een ziekte waarvan te verwachten viel dat u zou overlijden. Of bij overlijden binnen het eerste jaar van de dekking van het risico als u al ziek was of arbeidsongeschikt en ten gevolge daarvan bent overleden.

Alle gevallen waarbij het Pensioenfonds niet uitkeert, staan in het pensioenreglement. Dit reglement kunt u opvragen bij het Pensioenfonds.

c. Hoe wordt uw pensioen opgebouwd?

De pensioenovereenkomst heeft als karakter een uitkeringsovereenkomst. Dit betekent dat uw pensioenuitkering afhangt van wat u verdiend heeft en hoe lang u voor KAS BANK heeft gewerkt. Uw pensioenuitkering is niet afhankelijk van beleggingsresultaten of de door KAS BANK betaalde premies.

Het risico van ouder worden

De mens wordt gemiddeld steeds ouder. Dat betekent dat het pensioen ook steeds langer moet worden uitgekeerd. Dit risico draagt het Pensioenfonds. Het Pensioenfonds zal de premie steeds zodanig vaststellen dat met het ouder worden van de mens rekening wordt gehouden.

Beleggingsrisico en herstelplan

Om uw pensioen te kunnen uitkeren belegt het Pensioenfonds het ingelegde geld. Voor die beleggingen heeft de overheid strenge eisen gesteld. De Nederlandsche Bank ziet erop toe dat het Pensioenfonds niet te grote risico's neemt. Uw pensioen is normaal gesproken niet afhankelijk van de schommelingen op de beurs. Toch kan het gebeuren dat de koersen erg dalen in een korte periode. Het kan dan zijn dat onze beleggingen te weinig waard zijn om de hoogte van uw pensioen te garanderen. In dat geval zullen wij een herstelplan maken. Dat herstelplan moet voldoen aan bepaalde eisen. De Nederlandsche Bank ziet daarop toe. Het Pensioenfonds zal dan proberen om binnen een bepaalde periode weer voldoende geld te hebben om uw pensioen helemaal te kunnen uitkeren. Als dat toch niet lukt, moet het Pensioenfonds uw pensioen verlagen. Dat zal alleen gebeuren als het echt niet meer anders kan.

Er zijn twee soorten herstelplannen. Een langetermijnherstelplan en een kortetermijnherstelplan.

Langetermijnherstelplan

Bij een langetermijnherstelplan zijn de beleggingen van ons pensioenfonds nu nog voldoende waard om alle pensioenen helemaal uit te kunnen keren, maar bestaat het risico dat ons pensioenfonds dat na een bepaalde tijd niet meer kan als er tegenvallers zijn. Daarom moet ons pensioenfonds een extra geldpot hebben om tegenvallers te kunnen opvangen. Ons pensioenfonds moet dan een plan maken om binnen 15 jaar weer voldoende geld in die extra geldpot te hebben. Ons pensioenfonds heeft op dit moment een langetermijnherstelplan.

Kortetermijnherstelplan

Bij een kortetermijnherstelplan zijn de beleggingen niet meer voldoende waard om alle pensioenen te kunnen uitkeren. Ons pensioenfonds moet dan een plan maken om binnen 3 jaar weer voldoende geld te hebben om wel alle pensioenen uit te kunnen keren. Als het echt niet anders kan moet het pensioenfonds alle pensioenen verlagen. Ons pensioenfonds heeft op dit moment geen kortetermijnherstelplan.

Samenhang kortetermijnherstelplan en langetermijnherstelplan

Ons pensioenfonds moet dus eerst maatregelen nemen om op korte termijn voldoende geld te hebben om alle pensioenen te kunnen uitkeren. Dat moet in een periode van 3 jaar. Daarnaast moet het pensioenfonds een extra geldpot aanleggen om alle pensioenen ook te kunnen blijven uitkeren als het bijvoorbeeld een keer tegenzit met de beleggingskoersen. Dat moet in een periode van 15 jaar. Dat neemt niet weg dat zelfs die extra geldpot soms niet kan voorkomen dat de beleggingen van het fonds zo hard afnemen dat er toch een kortetermijnherstelplan nodig is.

Hoe berekent het Pensioenfonds uw pensioen?

Het Pensioenfonds berekent het bedrag aan ouderdomspensioen dat u vanaf uw 67^e zult ontvangen. Met ingang van 1 januari 2014 wordt de pensioenleeftijd van 67 jaar gehanteerd. Daarnaast berekent het Pensioenfonds een bedrag aan partnerpensioen en wezenpensioen dat uw partner ontvangt en uw kinderen ontvangen als u overlijdt tijdens uw arbeidsovereenkomst met KAS BANK.

- Het pensioenfonds hanteert het middelloonsysteem. Het middelloonsysteem is een pensioenregeling waarbij de hoogte van het pensioen afhankelijk is van het gemiddelde verdiende loon.

Pensioenstartbrief

- Voor berekening van het ouderdomspensioen vermenigvuldigt u de pensioengrondslag ieder dienstjaar met 2,0% van die grondslag die voor dat jaar is vastgesteld.
- Het partnerpensioen is 70% van het ouderdomspensioen dat u zou krijgen als u op basis van de laatste pensioengrondslag waarop uw pensioen is berekend in dienst zou blijven tot de pensioendatum.
- Het wezenpensioen is voor ieder, daarvoor in aanmerking komend kind, 20% van het partnerpensioen.

Hoeveel het pensioen in uw geval bedraagt, ziet u op uw persoonlijke opgave (Uniform Pensioenoverzicht, UPO). Deze krijgt u jaarlijks via Delta Lloyd van het Pensioenfonds. In hoofdstuk 5 vindt u een rekenvoorbeeld.

Dienstjaren

Dienstjaren zijn de jaren vanaf de datum van ingang van de pensioenovereenkomst tot de eerste dag van de maand volgend op uw 67^e. Het Pensioenfonds berekent de dienstjaren in dagen nauwkeurig, waarbij een maand op 30 dagen wordt gesteld. Diensttijd vóór 2014 telt niet mee voor uw pensioen in deze pensioenregeling. Hierover heeft u pensioen opgebouwd in de vorige regeling van KAS BANK als u toen ook al in dienst was en voldeed aan de voorwaarden van de vorige pensioenregeling.

Pensioengrondslag

De pensioengrondslag is gelijk aan uw *pensioengevend* salaris, minus *de franchise*. Uw pensioengevend salaris wordt afgerond op hele euro's. Het Pensioenfonds stelt de pensioengrondslag vast op basis van de bedragen die gelden op 1 januari van ieder jaar.

Pensioengevend salaris

Uw pensioengevend salaris is 14 maal uw maandsalaris.

Franchise

U zult op uw 67^e naar verwachting een uitkering krijgen van de overheid volgens de AOW: de AOW-uitkering. Bij de berekening van het bedrag waarover u pensioen kunt opbouwen, wordt hiermee rekening gehouden. Een deel van uw salaris telt daarom niet mee voor pensioenopbouw. Dit deel heet de 'franchise' (spreek uit 'fransjiese'). Voor 2014 bedraagt de franchise € 15.000. De franchise wordt ieder jaar verhoogd met het percentage waarmee de AOW voor een gehuwde in een jaar is gestegen. Hoe dit precies gaat leest u in het pensioenreglement.

Wat kost uw pensioen u?

De van toepassing zijnde werknemersbijdrage is geregeld in de Algemene Bank-CAO:

Premiekosten tot 15% van de loonsom zijn voor rekening van de werkgever

Premiekosten boven de 15% van de loonsom worden op 50-50-basis verdeeld tussen werkgever en werknemers met een voor de werknemers geldend maximum van 5% van de pensioengrondslag.

Het bedrag van uw werknemersbijdrage ziet u op uw loonstrook.

d. Wat gebeurt er als u met pensioen gaat?

Als u met pensioen gaat op uw 67^e, dan gaat uw ouderdomspensioen in per de eerste van de maand daaropvolgend.

Op uw pensioeningang stopt de dekking van partnerpensioen als u tot dan uw arbeidsovereenkomst met KAS BANK heeft gehad. Wenst u partnerpensioen voor uw partner? Dan kunt u een deel van uw ouderdomspensioen ruilen voor partnerpensioen *vanaf* de pensioendatum. Meer hierover kunt u lezen in hoofdstuk 2 en 4.

Het Pensioenfonds biedt u die mogelijkheid aan. Als u niet tijdig reageert op dat aanbod zal het Pensioenfonds overgaan tot deze ruil als u op dat moment een partner heeft.

Hoeveel pensioen krijgt u?

Op uw 67^e krijgt u het voor u opgebouwde ouderdomspensioen. Hoeveel dit is, ziet u op uw persoonlijke opgave.

e. Is uw pensioen beschermd tegen inflatie?

Het Pensioenfonds probeert ieder jaar uw pensioen, te verhogen op basis van het beleggingsrendement van het Pensioenfonds, de ontvangen premies en de vrije middelen. Dit geldt voor alle pensioenen.

Op grond van de marktwaarde dekkingsgraad per 31 december van het voorafgaande jaar, die wordt vastgesteld op basis van de dag rente curve in plaats van de DNB rente curve, en rekening houdend met ontwikkelingen die hierop van invloed zijn na 31 december, besluit het Bestuur over het al dan niet toekennen van een toeslag per 1 juli.

De marktwaarde dekkingsgraad wijkt af van de dekkingsgraad zoals het pensioenfonds deze moet gebruiken om te rapporteren aan de DNB. Of deze hoger of lager is hangt af van de marktomstandigheden.

Het Bestuur hanteert hieronder staande staffel als leidraad, maar kan daar om moverende redenen van afwijken. In geval van afwijking zal het Bestuur een toelichting geven over de reden van afwijking.

Doelgroep	Dg		Dg	Toeslag	Doelgroep	Dg		Dg	Toeslag
		<=	107	Geen	Inactieve		<=	107	Geen
Actieven	107	<=	109	0.40%	Inactieve	107	<=	112	0.40%
Actieven	109	<=	111	0.80%	Inactieve	112	<=	117	0.80%
Actieven	111	<=	113	1.20%	Inactieve	117	<=	122	1.20%
Actieven	113	<=	115	1.60%	Inactieve	122	<=	127	1.60%
Actieven	115	<=	117	2.00%	Inactieve	127	<=	132	2.00%
Actieven	117	<=	119	2.40%	Inactieve	132	<=	137	2.40%
Actieven		>=	119	2.80%	Inactieve		>=	137	2.80%

Dg = Dekkingsgraad

Het Pensioenfonds kent geen vastgesteld beleid met betrekking tot inhaaltoeslagen. Door het ontbreken van een toeslag ambitie, zijn er geen toeslagen in te halen. Vanaf een nominale dekkingsgraad van 140%, kan het Bestuur besluiten om een extra eenmalige toeslag toe te kennen. Eenmaal toegekende toeslagen zijn onvoorwaardelijk.

f. Wat kunt u wel en niet doen met het pensioen?

U kunt niet vrij beschikken over het pensioen dat u binnen uw pensioenovereenkomst opbouwt. U kunt het niet afkopen, als onderpand gebruiken (behalve aan de Belastingdienst bij emigratie) of aan een ander geven. Wel bestaat de mogelijkheid om een klein pensioen (2013: € 451,22) te laten afkopen.

g. Wat gebeurt er als u overlijdt voordat u met pensioen gaat?

Pensioenstartbrief

Het Pensioenfonds keert uw ouderdomspensioen alleen uit als u op uw pensioendatum in leven bent. Overlijdt u voor uw pensioendatum, dan stelt het Pensioenfonds het pensioen niet ter beschikking. Ook niet aan uw nabestaanden. Het pensioen vervalt dan aan Het Pensioenfonds.

Als u overlijdt tijdens de arbeidsovereenkomst met KAS BANK, krijgt uw partner wel partnerpensioen. Uw kinderen ontvangen dan wezenpensioen. Kijk voor meer informatie hierover in hoofdstuk 2.

h. Wat kunt u zelf regelen?

U kunt het pensioen dat u eerder hebt opgebouwd bij vorige werkgevers, meenemen naar deze pensioenovereenkomst of achterlaten bij de vorige pensioenuitvoerders.

Als u het pensioen meeneemt naar deze pensioenovereenkomst heet dat waardeoverdracht. De jaren in de vorige pensioenregelingen waaruit u pensioen laat overdragen, tellen ook mee voor de hoogte van ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen. Het pensioenfonds verleent er dezelfde toeslagen op als op de pensioenen uit deze pensioenovereenkomst (zie kopje "Is uw pensioen beschermd tegen inflatie?").

In hoofdstuk 4 staat hoe waardeoverdracht in zijn werk gaat. Ook in het pensioenreglement staat hier meer over. Wilt u weten of waardeoverdracht in uw geval aan te raden is? Een financieel adviseur kan u hierover adviseren.

i. Wat mag uw werkgever wijzigen?

KAS BANK kan de pensioenovereenkomst wijzigen zonder dat u hieraan meewerkt. KAS BANK kan dat echter niet zomaar. Het belang van de wijziging moet zwaarder wegen dan uw belang bij behoud van de pensioenovereenkomst. Hoe dit precies werkt leest u in het pensioenreglement

Een wijziging in de pensioenovereenkomst kan gevolgen hebben voor uw pensioen. Als uw werkgever uw pensioenovereenkomst wijzigt, dan informeert de KAS BANK u hierover.

Het kan zijn dat de Belastingdienst vindt dat de pensioenovereenkomst niet aan de belastingwet voldoet. Of de belastingrechter. Als daar niets meer tegen gedaan kan worden, moet KAS BANK de pensioenovereenkomst aanpassen, zodat die wel aan de belastingwet voldoet. Hoe dat werkt leest u in het pensioenreglement.

Als de pensioenleeftijd in de Wet op de loonbelasting wijzigt, dan wijzigt uw pensioenleeftijd voor de toekomstige opbouw automatisch mee. Hoe dat werkt leest u in het pensioenreglement.

j. Wat mag het Pensioenfonds wijzigen?

Het Pensioenfonds mag de verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten verminderen. Dit mag het Pensioenfonds niet zomaar doen, maar alleen als alle beschikbare sturingsinstrumenten zijn ingezet, zoals uitgewerkt in het kortetermijnherstelplan. In het pensioenreglement staat hier meer over. Dit reglement kunt u opvragen bij het Pensioenfonds.

2. Wat gebeurt er als er iets verandert in uw persoonlijke situatie?

Ieders levensloop is verschillend. De één trouwt, krijgt kinderen en werkt tot z'n 67e. De ander gaat scheiden of raakt arbeidsongeschikt. Wat gebeurt er in zo'n geval met uw pensioenopbouw? In dit hoofdstuk gaan we in op de verschillende dingen die in uw leven kunnen gebeuren en wat daarvan de gevolgen zijn voor uw pensioen. In hoofdstuk 4 leest u in welke gevallen u actie moet ondernemen en wat u dan moet doen.

Wat gebeurt er als u:

- a. (nog) geen partner hebt?
- b. een partner hebt of krijgt?
- c. kinderen hebt of krijgt?
- d. gaat scheiden?
- e. uw geregistreerd partnerschap beëindigt?
- f. gaat scheiden van tafel en bed?
- g. uw huwelijk ontbindt na een scheiding van tafel en bed?
- h. uw samenlevingsovereenkomst beëindigt?
- i. arbeidsongeschikt wordt?
- j. met pensioen gaat op de afgesproken pensioenleeftijd?
- k. eerder met pensioen wilt?
- l. alleen achterblijft?
- m. overlijdt?

a. Wat gebeurt er als u (nog) geen partner hebt?

In deze pensioenovereenkomst bouwt u standaard ouderdomspensioen op voor uzelf.

b. Wat gebeurt er als u een partner hebt of krijgt?

In deze pensioenovereenkomst bouwt u standaard ouderdomspensioen op voor uzelf.

Komt u te overlijden tijdens de arbeidsovereenkomst met KAS BANK? Dan krijgt uw partner partnerpensioen. Uw partner krijgt partnerpensioen zolang hij of zij leeft. Komt u te overlijden *nadat* uw arbeidsovereenkomst is geëindigd maar voordat u met pensioen bent gegaan? Dan krijgt uw partner geen partnerpensioen. U kunt dit voorkomen door op het einde van uw arbeidsovereenkomst een deel van uw ouderdomspensioen te ruilen voor partnerpensioen. Het partnerpensioen bedraagt dan in beginsel 70% van uw ouderdomspensioen dat u na het ruilen overhoudt, tenzij uw ouderdomspensioen daardoor lager zou worden dan een onder d genoemd klein pensioen.

Op uw 67^e krijgt u ouderdomspensioen zo lang u leeft. Komt u daarna te overlijden? Dan stopt uw ouderdomspensioen en krijgt uw partner partnerpensioen. Maar alleen dat deel van uw ouderdomspensioen dat u hebt omgezet in partnerpensioen.

Let op!

Pensioenstartbrief

- Het partnerpensioen is een verzekering met risicodekking. Dit houdt in dat het Pensioenfonds alleen pensioen uitkeert aan uw partner als u *tijdens* de risicodekking overlijdt. Dus *tijdens* uw dienstverband met KAS BANK. Op het moment dat u uit dienst gaat bij KAS BANK stopt de risicodekking namelijk.

c. Wat gebeurt er als u kinderen hebt of krijgt?

Overlijdt u *tijdens* uw dienstverband met KAS BANK? Dan voorziet uw pensioenregeling standaard in een uitkering voor uw kinderen. Dit is het wezenpensioen. Wezenpensioen is inkomen dat uw kinderen krijgen als u overlijdt *tijdens* uw huidige arbeidsovereenkomst. Dit pensioen is alleen bestemd voor kinderen jonger dan 21 jaar. Hierbij maakt het niet uit of de kinderen thuiswonend of uitwonend zijn.

Studeert uw kind op en na 21 jaar? Dan wordt het wezenpensioen na het 21^e jaar uitgekeerd, totdat uw kind 27 jaar is. Maar alleen zolang uw kind studeert. Wat daar onder wordt verstaan leest u in het pensioenreglement.

Let op!

- Het wezenpensioen is een risicodekking. Dit houdt in dat het Pensioenfonds alleen pensioen uitkeert als u *tijdens* de risicodekking overlijdt. Dus *tijdens* uw dienstverband met KAS BANK. Op het moment dat u uit dienst gaat bij KAS BANK stopt de risicodekking namelijk.

d. Wat gebeurt er bij echtscheiding?

Gaan u en uw partner scheiden? Dan heeft dit een aantal gevolgen, namelijk:

- U moet uw ouderdompensioen delen met uw ex-partner.
- Het verzekerde partnerpensioen blijft in stand voor uw nieuwe partner.
- Het partnerpensioen dat u na uitdiensttreding of pensionering hebt gekregen door uitruil van een deel van uw ouderdompensioen is voor uw ex-partner.

Delen ouderdompensioen

Bij echtscheiding heeft uw ex-partner recht op een deel van het ouderdompensioen. Of beter gezegd: op de helft van het ouderdompensioen dat u hebt opgebouwd in de periode dat u partners was. Is de helft slechts een klein pensioen (zie kader)? Dan geldt dit niet en krijgt uw ex-partner niets. Is de helft van het ouderdompensioen groter? Dan kan uw ex-partner het partnerdeel bij u opeisen als u met pensioen gaat. Voor het delen van uw ouderdompensioen zijn u en uw ex-partner zelf verantwoordelijk.

Wilt u of uw ex-partner dat het Pensioenfonds de helft van het ouderdompensioen rechtstreeks uitkeert aan uw ex-partner? Dus zonder uw tussenkomst? Dan moet u, uw ex-partner of u beiden dit binnen twee jaar na de scheiding aangeven bij het Pensioenfonds. In hoofdstuk 4 vindt u meer informatie hierover.

Klein pensioen

Een pensioen is klein als het minder is dan een wettelijk voorgeschreven minimum. Het minimum wordt elk jaar vastgesteld. In 2013 is dit € 451,22 per jaar.

Verder geldt:

- Overlijdt uw ex-partner *voordat* u met pensioen gaat? Dan vervalt zijn of haar recht. Zijn of haar nabestaanden kunnen het deel waar uw ex-partner recht op had niet meer bij u opeisen.

- Overlijdt uw ex-partner *nadat* u met pensioen bent gegaan? Dan vervalt zijn of haar recht. Zijn of haar nabestaanden kunnen het deel van uw ouderdomspensioen waar uw ex-partner recht op had niet meer bij u opeisen. U krijgt het hele ouderdomspensioen, ook het deel waar uw ex-partner recht op had, uitgekeerd.
- Overlijdt u zelf *voordat* u met pensioen gaat? Dan vervalt het ouderdomspensioen aan het Pensioenfonds. Ook het recht van uw ex-partner vervalt dan.
- Overlijdt u zelf *nadat* u met pensioen gaat? Dan vervalt uw ouderdomspensioen. Ook het recht van uw ex-partner op een deel daarvan vervalt.
- Iedere nieuwe partner van wie u scheidt terwijl u opbouwt, heeft recht op de helft van het ouderdomspensioen dat u hebt opgebouwd in de periode dat u elkaars partners was.

Pensioen onafhankelijk van elkaar?

Uw ex-partner krijgt het deel van het ouderdomspensioen als u leeft. Willen u en uw ex-partner dat niet? Dan kunnen u en uw ex-partner het deel van het ouderdomspensioen laten omzetten in ouderdomspensioen voor uw ex-partner. Dat heet 'conversie'. Uw ex-partner krijgt dat ouderdomspensioen ongeacht of u leeft of niet. Hoe u dat regelt leest u in hoofdstuk 4.

De wet schrijft voor hoe u en uw ex-partner het ouderdomspensioen moeten verdelen. Maar u kunt samen met uw ex-partner ook andere afspraken maken. Kijk voor meer informatie hierover in hoofdstuk 4.

Verzekerd pensioen voor nieuwe partner

Het partnerpensioen *vóór* de pensioendatum dat is verzekerd blijft in stand voor uw nieuwe partner.

e. Wat gebeurt er als u uw geregistreerd partnerschap beëindigt?

Beëindigen u en uw partner uw geregistreerd partnerschap? Dan geldt hetzelfde als bij echtscheiding:

- U moet uw ouderdomspensioen delen met uw ex-partner.
- Het verzekerde partnerpensioen blijft in stand voor uw nieuwe partner.
- Het partnerpensioen dat u na uitdiensttreding of pensionering hebt gekregen door uitruil van een deel van uw ouderdomspensioen is voor uw ex-partner.

Kijk voor de uitleg hiervoor bij 'Wat gebeurt er als u gaat scheiden?'

f. Wat gebeurt er als u gaat u scheiden van tafel en bed?

Als u en uw partner scheiden van tafel en bed, dan moet u uw ouderdomspensioen delen met uw ex-partner.

Kijk voor uitleg hiervoor bij 'Wat gebeurt er als u gaat scheiden?'

Scheiding van tafel en bed heeft *geen* gevolgen voor het verzekerde partnerpensioen.

g. Wat gebeurt er als u uw huwelijk ontbindt na een scheiding van tafel en bed?

Ontbindt u uw huwelijk na een scheiding van tafel en bed, dan:

- is het partnerpensioen dat u na uitdiensttreding of pensionering hebt gekregen door uitruil van een deel van uw ouderdomspensioen voor uw ex-partner
- blijft het partnerpensioen dat is verzekerd in stand voor uw nieuwe partner.

Kijk voor uitleg hierboven bij 'Wat gebeurt er als u gaat scheiden?'

Pensioenstartbrief

Ontbinding van uw huwelijk na een scheiding van tafel en bed heeft geen gevolgen meer voor uw ouderdomspensioen. Het recht op verdeling ontstond namelijk al op het moment dat u ging scheiden van tafel en bed (zie hierboven).

h. Wat gebeurt er als u uw samenlevingsovereenkomst beëindigt?

Beëindigen u en uw partner uw samenlevingsovereenkomst, dan:

- is het partnerpensioen dat u na uitdiensttreding of pensionering hebt gekregen door uitruil van een deel van uw ouderdomspensioen voor uw ex-partner
- blijft het partnerpensioen dat is verzekerd in stand voor uw nieuwe partner.

Kijk voor uitleg hierboven bij 'Wat gebeurt er als u gaat scheiden?'.

Als u en uw partner uw samenlevingsovereenkomst beëindigen, heeft dit geen gevolgen voor uw ouderdomspensioen. De wet zegt namelijk niets over deze vorm van uit elkaar gaan.

i. Wat gebeurt er als u arbeidsongeschikt wordt?

Als u ziek of arbeidsongeschikt wordt, blijft u meedoen met de pensioenregeling.

Tijdens uw ziekte

Volgens de wet krijgt u meestal de eerste twee jaar uw salaris geheel of gedeeltelijk doorbetaald zolang de arbeidsovereenkomst bestaat. In ieder geval gaat uw pensioenopbouw gewoon door op basis van het salaris in uw arbeidsovereenkomst. Uw inkomenssituatie en dus ook uw pensioenopbouw verandert pas als u van het UWV een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA-uitkering) krijgt.

Tijdens uw arbeidsongeschiktheid

U bent arbeidsongeschikt als u meer dan 2 jaar ziek bent. Als u arbeidsongeschikt wordt, hebt u volgens de wet recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Als u volledig arbeidsongeschikt wordt, krijgt u een WIA-uitkering en als u voor een deel arbeidsongeschikt wordt, krijgt u een IVA-uitkering.

Als u volledig arbeidsongeschikt wordt, wordt uw pensioenopbouw ook volledig voortgezet. Maar u hoeft geen premie meer te betalen.

Als u deels arbeidsongeschikt wordt, dan bouwt u uiteraard pensioen op voor het deel dat u nog werkt bij KASBANK.

Voor het gedeelte dat u arbeidsongeschikt wordt, wordt uw pensioenopbouw ook gedeeltelijk voortgezet, maar voor dat deel betaalt u geen premie meer.

Het UWV bepaalt voor hoeveel procent u arbeidsongeschikt bent. Datzelfde percentage gebruikt het pensioenfonds om te bepalen voor welk deel uw pensioenopbouw vanwege uw arbeidsongeschiktheid wordt voortgezet. Die voortzetting is niet precies gelijk aan uw arbeidsongeschiktheidspercentage, maar wordt vastgesteld volgens een tabel. Hoe dat precies werkt leest u in het pensioenreglement.

Wat moet ik doen als ik arbeidsongeschikt wordt?

U moet uw arbeidsongeschiktheid direct melden bij ons pensioenfonds en een kopie van de beslissing van het UWV waarin uw arbeidsongeschiktheidspercentage is vastgesteld aan ons pensioenfonds toesturen. U moet ons pensioenfonds daarna op de hoogte houden van wijzigingen in uw arbeidsongeschiktheid en een kopie van alle mededelingen van het UWV die voor ons pensioenfonds van belang zijn toesturen.

Het pensioenfonds geeft geen voortzetting van uw opbouw

In bepaalde gevallen geeft het pensioenfonds geen voortzetting van uw opbouw. Bijvoorbeeld als u al arbeidsongeschikt was op het moment dat deze pensioenovereenkomst inging. Of als u arbeidsongeschikt wordt door terrorisme. Meer informatie hierover staat in het pensioenreglement.

Let op!

- Vrijstelling van premiebetaling wegens arbeidsongeschiktheid is een risicodekking. Dit houdt in dat het Pensioenfonds alleen premie vrijstelt als u *tijdens* de risicodekking arbeidsongeschikt bent geworden. Dus *tijdens* uw dienstverband met KAS BANK. Op het moment dat u uit dienst gaat stopt de risicodekking namelijk.

j. Wat gebeurt er als u met pensioen gaat op de afgesproken pensioenleeftijd?

Het ouderdomspensioen is een levenslange uitkering. Iedere maand ontvangt u van het Pensioenfonds een twaalfde deel van het jaarbedrag.

In uw pensioenovereenkomst is 67 jaar de vaste pensioenleeftijd. Als u met pensioen gaat betekent dit het volgende:

- Uw pensioenopbouw stopt.
- KAS BANK stopt vanaf deze afgesproken pensioenleeftijd met het betalen van premie als u op die datum nog in dienst bent.
- Partnerpensioen en wezenpensioen vervallen.
- U ontvangt levenslang ouderdomspensioen.
- Overlijdt u? Dan ontvangt uw partner levenslang partnerpensioen als u een deel van uw ouderdomspensioen hebt geruild voor partnerpensioen. Dit partnerpensioen is dan in beginsel 70% van uw ouderdomspensioen.

Variabilisering pensioenbedrag

U kunt de hoogte van uw ouderdomspensioenuitkering wijzigen. Het ouderdomspensioen kan in de eerste periode na uw pensionering hoger of lager zijn dan daarna. U kunt eenmalig kiezen voor een periode van vijf of tien jaar, waarin uw pensioen hoger of lager is dan ervoor of erna. Op deze keuze kunt u niet terugkomen. Kijk hiervoor in hoofdstuk 4.

k. Wat gebeurt er als u eerder met pensioen wilt?

In uw pensioenovereenkomst is 67 jaar de vaste pensioenleeftijd. Als u 67 jaar wordt, dan stopt uw pensioenopbouw. KAS BANK stopt met het betalen van premie. KAS BANK houdt ook niet langer een werknemersbijdrage in op uw salaris. Maar het is niet zo dat u op die leeftijd ook met pensioen *moet* gaan. U kunt eerder met pensioen gaan. Hieronder leest u wat mogelijk is en wat de gevolgen zijn voor uw inkomen. Wat u moet doen als u eerder met pensioen wilt, staat in hoofdstuk 4.

Wilt u eerder met pensioen?

U kunt vóór uw 67^e met pensioen. Let op: u bouwt wel minder ouderdomspensioen op.

Stopt u met werken voor uw 67^e? Dan gaat u helemaal met pensioen. U leeft dan alleen van uw ouderdomspensioen. U krijgt dan nog geen AOW-uitkering. Die krijgt u pas vanaf uw 67^e.

Ook dan vervallen uw partnerpensioen en het wezenpensioen.

Hebt u er eenmaal voor gekozen om eerder met pensioen te gaan? Dan kunt u niet op uw keuze terugkomen.

l. Wat gebeurt er als u alleen achterblijft?

Overlijdt uw partner tijdens uw arbeidsovereenkomst met KAS BANK? Dan gebeurt het volgende:

- Uw werkgever blijft gewoon premie betalen. U betaalt gewoon uw werknemersbijdrage.
- Is er partnerpensioen verzekerd? Dan blijft de partnerpensioenverzekering, in stand voor uw eventuele nieuwe partner.

m. Wat gebeurt er als u overlijdt?

Overlijdt u tijdens uw arbeidsovereenkomst met KAS BANK? Dan gebeurt het volgende:

- KAS BANK stopt met premie betalen.
- Uw ouderdompensioen vervalt aan het Pensioenfonds. Uw partner kan hier dus geen aanspraak op maken.
- Is er partnerpensioen verzekerd? Uw partner krijgt dit pensioen dan levenslang.
- Is er wezenpensioen verzekerd? Uw kind ontvangt wezenpensioen als het jonger is dan 21 jaar. Studeert uw kind op en na 21 jaar? Dan wordt het wezenpensioen na het 21^e jaar uitgekeerd, totdat uw kind 27 jaar is. Maar alleen zolang uw kind studeert.

Overlijdt u als u met pensioen bent, dus *na* de arbeidsovereenkomst met KAS BANK? Dan gebeurt het volgende:

- Uw partner die u op de pensioendatum hebt, ontvangt levenslang partnerpensioen van het Pensioenfonds, als u een deel van uw ouderdompensioen hebt geruild voor partnerpensioen.
- Uw ouderdompensioen vervalt aan het Pensioenfonds. Uw partner kan hier dus geen aanspraak op maken.

Het Pensioenfonds keert geen of minder pensioen uit

Er zijn situaties waarin het Pensioenfonds geen of minder partnerpensioen of wezenpensioen uitkeert. Bijvoorbeeld als u overlijdt door terrorisme. Alle gevallen waarbij het Pensioenfonds niet uitkeert, staan in het pensioenreglement. Dit reglement kunt u bij het Pensioenfonds opvragen.

N.B. Is het partnerpensioen of wezenpensioen een klein pensioen (zie kader pagina 12)? Dan koopt het Pensioenfonds dit af. Hoe het Pensioenfonds de afkoopwaarde vaststelt, leest u in het pensioenreglement. Dit pensioenreglement kunt u opvragen bij het Pensioenfonds.

3. Wat gebeurt er als er iets verandert in uw werksituatie?

Tijdens uw dienstverband met KAS BANK kan uw werksituatie veranderen. U kunt bijvoorbeeld meer of minder gaan werken, met verlof gaan of ergens anders gaan werken. In dit hoofdstuk leest u wat hiervan de gevolgen zijn voor uw pensioen. In hoofdstuk 4 staat in welke gevallen u actie moet ondernemen en wat u dan moet doen.

Wat gebeurt er met uw pensioen als:

- a. u met verlof gaat?
- b. u meer gaat verdienen?
- c. u meer of minder gaat werken?
- d. uw werkgever (bijna) failliet gaat of stopt?
- e. u uit dienst gaat?
- f. u in dienst treedt bij een andere werkgever?

a. Wat gebeurt er met uw pensioen als u met verlof gaat?

Gaat u met verlof? Dan kan dit gevolgen hebben voor uw pensioenopbouw.

Zwangerschapsverlof

Gaat u met zwangerschapsverlof? Dan betaalt KAS BANK de premie voor uw pensioenopbouw gewoon door. Als uw salaris wordt doorbetaald, dan wordt ook gewoon de werknemersbijdrage ingehouden. Uw verlof heeft dan geen invloed op de opbouw van uw ouderdomspensioen.

Andere vormen van verlof

Bij alle andere vormen van verlof, zoals een sabbatical, staakt de pensioenopbouw in de periode dat u verlof hebt. Of u moet hier met KAS BANK andere afspraken over maken. Bij langdurig verlof van maximaal 18 maanden houdt het Pensioenfonds het partnerpensioen wel in stand.

b. Wat gebeurt er met uw pensioen als u meer gaat verdienen?

Gaat u meer verdienen? Dan bouwt u ook meer ouderdomspensioen op. Het pensioen dat u opbouwt hangt namelijk af van uw salaris. En u betaalt een hogere werknemersbijdrage. Want ook uw bijdrage hangt af van uw salaris. De salarisverhoging en de werknemersbijdrage worden niet direct verwerkt. Dit doet het Pensioenfonds jaarlijks op 1 januari van het jaar erop volgend. Vanaf dat moment bouwt u dus meer pensioen op. Als uw salarisstijging per 1 januari ingaat, dan wordt deze direct verwerkt.

Voor verzekerd partnerpensioen en het wezenpensioen geldt hetzelfde. Deze pensioenen zijn namelijk inkomensafhankelijk.

Voor de premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid, het partnerpensioen en het wezenpensioen telt een salarisstijging tot maximaal 25% mee.

c. Wat gebeurt er met uw pensioen als u meer of minder gaat werken?

Meer werken

Pensioenstartbrief

Gaat u meer werken? Dan bouwt u meer ouderdomspensioen op. En u betaalt een hogere werknemersbijdrage. Want uw bijdrage is ook afhankelijk van uw salaris. Gaat u bijvoorbeeld 40 uur werken in plaats van 32 uur? Dit is 25% meer. Uw salaris stijgt dan met 25%. Uw werknemersbijdrage en de pensioenopbouw stijgen met datzelfde percentage.

Het Pensioenfonds rekent vervolgens met de verhouding tussen de overeengekomen arbeidsuren en de uren bij een volledige arbeidstijd. Gaat u meer werken, dan rekent het Pensioenfonds met de nieuwe verhouding tussen de overeengekomen arbeidsuren en de uren bij een volledige arbeidstijd en houdt daarbij rekening met de periode dat die verhouding geldt.

Het Pensioenfonds voert de veranderingen door vanaf op het moment dat u meer gaat werken.

Minder werken

Gaat u minder werken? Dan geldt hetzelfde als wanneer u meer gaat werken (zie hiervoor). Alleen tegenovergesteld natuurlijk. KAS BANK betaalt dan een lagere premie. En u betaalt een lagere werknemersbijdrage. Vanaf het moment dat u minder gaat werken, bouwt u hierdoor minder pensioen op.

Gevolgen van meer of minder werken voor verzekerde pensioenen

Meer of minder werken heeft ook direct gevolgen voor de hoogte van het verzekerde partnerpensioen en het wezenpensioen. Deze pensioenen zijn inkomensafhankelijk. Voor de hoogte van het partnerpensioen en het wezenpensioen rekent het Pensioenfonds met de verhouding tussen de uren die u werkt en de voltijduren en houdt daarbij rekening met de periode dat die verhouding geldt.

d. Wat gebeurt er als KAS BANK in financiële problemen komt?

In bijzondere situaties kan KAS BANK minder premie gaan betalen. Hij kan zelfs helemaal stoppen met premie betalen. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren als KAS BANK financiële problemen heeft. Als dat zo is, krijgt u meteen bericht van het Pensioenfonds. Het pensioen dat u al hebt opgebouwd, blijft wel bestaan. Maar het pensioen dat u in de toekomst opbouwt, verandert.

e. Wat gebeurt er met uw pensioen als u uit dienst gaat?

Komt er een einde aan uw arbeidsovereenkomst? Dan betaalt KAS BANK vanaf dat moment geen premie meer. En u betaalt geen werknemersbijdrage meer. Het is niet mogelijk om deze premie zelfstandig te gaan betalen. De opbouw van uw pensioen houdt dus op. Uw opgebouwde pensioen blijft staan en neemt alleen nog toe door toeslagen van de werkgever (zie hoofdstuk 1 "Is uw pensioen beschermd tegen inflatie?"). Op uw pensioendatum ontvangt u ouderdomspensioen.

Is het ouderdomspensioen een klein pensioen? Dan koopt het Pensioenfonds het ouderdomspensioen na twee jaar af. Een pensioen is klein als het minder is dan een wettelijk voorgeschreven minimum. Na inhouding van belasting en premies betaalt het Pensioenfonds de afkoopwaarde aan u uit. Hoe het Pensioenfonds deze afkoopwaarde vaststelt, staat in het pensioenreglement. Dit reglement kunt u opvragen bij het Pensioenfonds.

Verzekerde pensioenen

Het partnerpensioen en het wezenpensioen komen te vervallen als u uit dienst gaat.

Krijgt u aansluitend op het einde van uw arbeidsovereenkomst een WW-uitkering? Dan blijft u verzekerd voort partnerpensioen zolang u recht op WW heeft. Dit wordt hetzelfde berekend als tijdens uw dienstbetrekking, maar nu tellen alleen uw dienstjaren mee tot uw datum van uitdiensttreding. Het pensioen wordt berekend op basis van de pensioengrondslag die voor u gold toen uw dienstbetrekking eindigde.

Als u in plaats van een deel van uw ouderdompensioen heeft gekozen voor partnerpensioen bij uw uitdiensttreding, dan vult het Pensioenfonds het daarna voor u verzekerde partnerpensioen voor u aan tot het partnerpensioen dat voor u was verzekerd voordat u uit dienst trad. Die aanvulling geldt voor maximaal een jaar maar eindigt voordien als u deelnemer wordt in een andere pensioenregeling.

Was het Pensioenfonds voor het einde van uw arbeidsovereenkomst begonnen met premievrije voortzetting wegens arbeidsongeschiktheid? Dan gaat het Pensioenfonds hier gewoon mee door. De mate van voortzetting zal alleen niet meer stijgen als de WIA-uitkering stijgt. Was u bij het einde van uw arbeidsovereenkomst ziek, dan kunt u na ingang van uw WIA-uitkering ook recht hebben op deze voortzetting. Meer informatie over vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid vindt u in het pensioenreglement.

f. Wat gebeurt er met uw pensioen als u in dienst treedt bij een andere werkgever?

Treedt u in dienst bij een nieuwe werkgever? Dan biedt deze u waarschijnlijk een pensioenovereenkomst aan. Gaat die pensioenovereenkomst in, dan kunt u twee dingen doen. U kunt het pensioen dat u hebt opgebouwd in deze pensioenovereenkomst laten staan. Of u kunt ervoor kiezen om het opgebouwde pensioen mee te nemen naar uw nieuwe pensioenovereenkomst. Dit heet waardeoverdracht. U kunt ook waarde overdragen als u een zelfstandig beroep gaat uitoefenen waarvoor een pensioenregeling geldt. Pensioen of kapitaal dat u hebt opgebouwd bij vorige werkgevers of in een beroepspensioenregeling kunt u ook overdragen naar uw nieuwe pensioenovereenkomst.

Het partnerpensioen en het wezenpensioen komen te vervallen als u uit dienst gaat.

In het volgende hoofdstuk leest u hoe waardeoverdracht in zijn werk gaat. In het pensioenreglement staat hier ook meer over.

4. Hoe regelt u een en ander en wat zijn uw verplichtingen?

In dit hoofdstuk gaan we in op welke informatie wij van u willen ontvangen en wat u moet doen als er dingen veranderen in uw persoonlijke situatie of werksituatie.

Wat zijn uw verplichtingen?

U bent verplicht om aan het Pensioenfonds alle gevraagde informatie te verstrekken die voor de uitvoering van de pensioenregeling van belang is. Alleen dan kan het Pensioenfonds de pensioenregeling op de juiste manier uitvoeren. U bent verplicht om de volgende wijzigingen in uw omstandigheden zo spoedig mogelijk aan ons Pensioenfonds schriftelijk te melden:

- ✓ het aangaan of beëindigen van een relatie;
- ✓ een verhuizing;
- ✓ het overlijden van uw partner of kinderen;
- ✓ arbeidsongeschiktheid.

Als u uw partner waarmee u samenwoont wilt aanmelden voor partnerpensioen moet u de notarieel verleden samenlevingsovereenkomst overleggen. Die overeenkomst moet voldoen aan de eisen die in het pensioenreglement staan vermeld. Als u die samenleving beëindigt moet u een verklaring aan ons Pensioenfonds toesturen. Die verklaring moet voldoen aan de eisen die in het pensioenreglement staan vermeld.

Wanneer hoeft u niets te doen?

U hoeft niets te doen als u en uw partner uit elkaar gaan en niet willen afwijken van wat de wet voorschrijft. Dat geldt alleen in geval van een huwelijk of geregistreerd partnerschap. Het Pensioenfonds krijgt dan namelijk automatisch bericht van de Burgerlijke Stand of het Huwelijksgoederenregister. U moet in de meeste gevallen uw ouderdomspensioen delen met uw ex-partner.

[Bij beëindiging van een samenlevingsovereenkomst moet u wel actie ondernemen. Zie hieronder!](#)

Wanneer moet u actie ondernemen?

U moet actie ondernemen als:

- u zaken in uw pensioenovereenkomst wilt veranderen
- u en uw partner uit elkaar gaan en willen afwijken van de wet
- u en uw partner een samenlevingsovereenkomst hebben en uit elkaar gaan

Hoe regelt u:

- a. partnerpensioen in plaats van ouderdomspensioen?
- b. dat uw ouderdomspensioen in hoogte wisselt?
- c. dat u eerder dan op uw 67^e met pensioen gaat?
- d. waardeoverdracht naar deze pensioenovereenkomst?

- e. waardeoverdracht naar een nieuwe pensioenovereenkomst?
- f. andere afspraken over de verdeling van ouderdomspensioen? Bijvoorbeeld conversie?
- g. rechtstreekse uitkering van de helft van het ouderdomspensioen aan uw ex-partner?
- h. uw pensioenzaken als u uit elkaar gaat en een samenlevingsovereenkomst hebt?

a. Hoe regelt u een deel partnerpensioen in plaats van volledig ouderdomspensioen?

Wilt u een deel van uw ouderdomspensioen ruilen voor partnerpensioen? Meld dit dan voor uw pensioendatum of bij uitdiensttreding schriftelijk bij het Pensioenfonds. Het Pensioenfonds berekent hoeveel partnerpensioen u kunt krijgen voor het deel van het ouderdomspensioen. De rekenmethode staat in het pensioenreglement van het Pensioenfonds. Het Pensioenfonds verstrekt u tijdig een voorstel tot deze ruil als u een partner heeft. Indien u niet binnen de in dat voorstel genoemde termijn reageert gaat het Pensioenfonds ervan uit dat u wilt ruilen volgens dat voorstel. U moet dus reageren als u die ruil niet wil laten plaatsvinden.

b. Hoe regelt u dat uw ouderdomspensioen in hoogte wisselt?

Wilt u uw ouderdomspensioen in hoogte laten wisselen? Bijvoorbeeld eerst een paar jaar een hogere uitkering en daarna een lagere uitkering? Meld dit dan voor uw pensioendatum schriftelijk bij het Pensioenfonds. Gebruik hiervoor het wijzigingsformulier dat u bij uw werkgever kunt krijgen. Het Pensioenfonds berekent hoeveel ouderdomspensioen u in de door u aangegeven periode krijgt. De rekenmethode staat in het pensioenreglement van het Pensioenfonds.

c. Hoe regelt u dat u eerder dan op uw 67^e met pensioen gaat?

Wilt u eerder met pensioen gaan? Dan vraagt u schriftelijk aan het Pensioenfonds om het ouderdomspensioen beschikbaar te stellen als u met pensioen gaat. Het verzoek met de verklaring moet uiterlijk zes maanden voor uw gewenste pensioendatum bij het Pensioenfonds binnen zijn. Gebruik hiervoor het wijzigingsformulier. Dit kunt u bij uw werkgever krijgen. U kunt niet eerder met pensioen dan op uw 60^e.

d. Hoe regelt u waardeoverdracht naar deze pensioenovereenkomst?

Denkt u aan waardeoverdracht van opgebouwd pensioen of kapitaal in oude pensioenregelingen naar deze pensioenovereenkomst? Dan kunt u het Pensioenfonds verzoeken om informatie over waardeoverdracht. U kunt dat doen tot zes maanden nadat u bent begonnen met pensioen op te bouwen. Van het Pensioenfonds ontvangt u dan informatie.

Wilt u uw waarde van een eerder opgebouwd pensioen of kapitaal overdragen naar deze pensioenovereenkomst? Dan moet u dat doorgeven aan het Pensioenfonds binnen twee maanden nadat u de informatie hierover heeft ontvangen. Het Pensioenfonds, uw oude pensioenuitvoerder en uw oude werkgever moeten dan meewerken aan de waardeoverdracht.

Overschrijdt u de genoemde termijnen? Dan hebt u geen recht meer op waardeoverdracht. Opgebouwd pensioen of kapitaal blijft dan staan bij de vorige pensioenuitvoerder(s). Informatie over hoe het Pensioenfonds waardeoverdracht uitvoert, vindt u in het pensioenreglement. Voor de waardeoverdracht hoeft u niets te betalen.

Pensioenstartbrief

Heeft het Pensioenfonds een kortetermijnherstelplan of heeft u vorige pensioenfonds dat, dan kan dat gevolgen hebben voor uw waardeoverdracht. Het Pensioenfonds informeert u dan daarover.

e. Hoe regelt u waardeoverdracht naar een nieuwe pensioenovereenkomst?

Denkt u aan waardeoverdracht van opgebouwd pensioen in deze pensioenovereenkomst naar een nieuwe pensioenregeling? Dan kunt u de pensioenuitvoerder van uw nieuwe werkgever of beroepsgroep verzoeken om informatie over waardeoverdracht. U kunt dat doen tot zes maanden nadat u bent begonnen met pensioen op te bouwen in uw nieuwe pensioenregeling. Van de nieuwe pensioenuitvoerder ontvangt u dan informatie.

Wilt u uw waarde van uw opgebouwde pensioen overdragen naar een nieuwe pensioenregeling? Dan moet u dat doorgeven aan de pensioenuitvoerder van uw nieuwe werkgever of uw beroepsgroep binnen twee maanden nadat u de informatie hierover heeft ontvangen. Het Pensioenfonds, uw nieuwe pensioenuitvoerder en uw nieuwe werkgever moeten dan meewerken aan de waardeoverdracht.

Overschrijdt u de genoemde termijnen? Dan hebt u geen recht meer op waardeoverdracht. Opgebouwd pensioen blijft dan staan in deze pensioenovereenkomst. Informatie over hoe het Pensioenfonds waardeoverdracht uitvoert, vindt u in het pensioenreglement. Voor de waardeoverdracht hoeft u niets te betalen.

Heeft het Pensioenfonds een kortetermijnherstelplan of heeft u nieuwe pensioenfonds dat, dan kan dat gevolgen hebben voor uw waardeoverdracht. Het Pensioenfonds informeert u dan daarover.

f. Hoe regelt u andere afspraken over de verdeling van ouderdomspensioen? Bijvoorbeeld conversie?

Gaan u en uw partner uit elkaar? En wilt u andere afspraken maken dan de wet voorschrijft over de verdeling van het ouderdomspensioen? Dan moet u de afspraken vastleggen in een officieel document. Dat kan in de huwelijksvoorwaarden, in de voorwaarden van een geregistreerd partnerschap of in de voorwaarden van de samenlevingsovereenkomst. Ook kunt u de afspraken opnemen in het echtscheidingsconvenant. Of in de overeenkomst die uw geregistreerd partnerschap of gezamenlijke huishouding beëindigt. U moet van het Pensioenfonds een schriftelijke verklaring hebben dat het Pensioenfonds de afwijkende afspraak uitvoert. Zonder die verklaring geldt de afspraak meestal niet. U moet de afspraak van de omzetting van een deel van het ouderdomspensioen ook nog eens melden aan het Pensioenfonds met het speciale formulier.

g. Hoe regelt u rechtstreekse uitkering van de helft van het ouderdomspensioen aan uw ex-partner?

Gaan u en uw partner uit elkaar? Dan heeft uw ex-partner recht op een deel van uw ouderdomspensioen. Wilt u of uw ex-partner of u beiden dat het Pensioenfonds dit deel rechtstreeks uitkeert aan uw ex-partner, zonder uw tussenkomst? Dit kunt u regelen met een overheidsformulier dat u kunt opvragen bij bibliotheken, advocaten, Postbus 51 of het Ministerie van Justitie. Binnen twee jaar nadat u en uw partner officieel uit elkaar zijn gegaan, moet het Pensioenfonds dit formulier hebben ontvangen van u, uw ex-partner of u beiden. De beëindiging van uw relatie is officieel door de inschrijving van uw echtscheiding of beëindiging van uw geregistreerd partnerschap bij de Burgerlijke Stand. Of de inschrijving van scheiding van tafel en bed in het Huwelijksgoederenregister.

h. Hoe regelt u uw pensioenzaken als u uit elkaar gaat en een samenlevingsovereenkomst hebt?

Beëindigen u en uw partner uw samenlevingsovereenkomst? Geef dit dan door aan het Pensioenfonds via het wijzigingsformulier. Dit kunt u bij uw werkgever krijgen. Het Pensioenfonds krijgt deze informatie namelijk niet automatisch door. Beëindiging van uw samenlevingsovereenkomst heeft gevolgen voor het partnerpensioen.

5. Rekenvoorbeelden

In dit hoofdstuk geven we u een rekenvoorbeeld voor de verschillende verzekerde pensioenen

In de rekenvoorbeelden zijn de persoonlijke gegevens, zoals leeftijd en salaris, fictief. De overige gegevens, zoals de franchise, zijn reëel. In de voorbeelden noemen we de fictieve deelnemer 'Jan'.

Jaarlijks krijgt u een persoonlijke opgave van het Pensioenfonds (UPO). Hierop ziet u precies wat u hebt opgebouwd en wat er verder voor u van toepassing is. De voorbeelden in dit hoofdstuk geven u een idee hoe de cijfers op uw persoonlijke opgave zijn berekend.

Hoeveel ouderdomspensioen wordt verzekerd?

Voor de berekening van het in een jaar op te bouwen ouderdomspensioen vermenigvuldigt het Pensioenfonds de pensioengrondslag met 2,0%.

Gegevens

- Jan is 33 jaar als hij toetreedt tot de pensioenovereenkomst. Jan kan dus nog 34 dienstjaren doorbrengen in deze pensioenovereenkomst.
- Zijn pensioengevende salaris is € 43.000.
- Jan's franchise bedraagt € 15.000.
 - Jan's pensioengrondslag is dan: € 43.000 – € 15.000 = € 28.000
 - Jan's bereikbare ouderdomspensioen is 34 maal 2,00% van € 28.000 = € 19.040 per jaar.
 - In het eerste volledige jaar bouwt Jan 2,00% van € 28.000 = € 560 aan ouderdomspensioen op.
- Het jaar daar op is Jan 34 jaar en kan nog 33 dienstjaren doorbrengen in deze pensioenovereenkomst.
- Zijn pensioengevende salaris is gestegen tot € 44.000.
- Jan's franchise bedraagt nog steeds € 15.000.
 - Jan's pensioengrondslag is dan: € 44.000 – € 15.000 = € 29.000
 - Jan's bereikbare ouderdomspensioen is 33 maal 2,00% van € 29.000 = € 19.140 per jaar + €560 uit het eerste jaar.
 - In het tweede volledige jaar bouwt Jan 2,00% van € 29.000 = € 580 aan ouderdomspensioen op.
 - Dus na 2 volle deelnemersjaren heeft Jan € 560 + € 580 = € 1.140 opgebouwd.
 - En zo verder jaar voor jaar op basis van de dan geldende pensioengrondslag.

De wijze van uitbetalen van ouderdomspensioen kunt u lezen in het pensioenreglement.

Hoeveel partnerpensioen wordt verzekerd?

Voor het partnerpensioen vermenigvuldigt het Pensioenfonds het ouderdomspensioen met 70%.

Berekening

Het partnerpensioen voor Jan's partner is dan: 70% van € 19.040 = € 13.328 per jaar.

De wijze van uitbetalen van het partnerpensioen kunt u lezen in het pensioenreglement.

Hoeveel wezenpensioen wordt verzekerd?

Voor het wezenpensioen vermenigvuldigt het Pensioenfonds het partnerpensioen met 20%.

Berekening

Het wezenpensioen voor Jan's kind is dan: 20% van € 13.328 = € 2.666 per jaar.

De wijze van uitbetalen van wezenpensioen kunt u lezen in het pensioenreglement.

Pensioenstartbrief

6. Wilt u meer weten?

Hebt u na het lezen van deze Pensioenstartbrief vragen? Wilt u meer informatie? Of hebt u een klacht over het Pensioenfonds? Hieronder leest u bij wie u terecht kunt.

a. Welke informatie verstrekt het Pensioenfonds op verzoek?

Veel informatie kunt u vinden op onze website: <http://kasbank.enmijnpensioen.nl>.

- ✓ het pensioenreglement;
- ✓ het jaarverslag en de jaarrekening;
- ✓ de uitvoeringsovereenkomst;
- ✓ relevante informatie over beleggingen;
- ✓ de hoogte van uw aanspraken nadat uw dienstbetrekking met KAS BANK is geëindigd;
- ✓ een kosteloze berekening van de effecten van uw keuzemogelijkheden;
- ✓ de verklaring inzake beleggingsbeginselen;
- ✓ informatie over de hoogte van de dekkingsgraad van het Pensioenfonds;
- ✓ informatie over het eventueel van toepassing zijn van een aanwijzing van de toezichthouder aan het Pensioenfonds. Dat betekent dat de toezichthouder vindt dat ons Pensioenfonds iets niet goed doet en aangeeft wat er wel moet gebeuren;
- ✓ informatie over de eventuele aanstelling van een bewindvoerder.

Ook verstrekt het Pensioenfonds u op verzoek het geldende klachtenreglement en informeert het Pensioenfonds u over een korte- of lange termijn herstelplan bij het fonds, als dat van kracht is. In dat geval verstrekt het Pensioenfonds op verzoek het korte- of lange termijn herstelplan.

Voor het verstrekken van sommige informatie mag ons Pensioenfonds een kostenvergoeding vragen. Als u de informatie opvraagt deelt ons Pensioenfonds u mee of en welke kosten u daarvoor in rekening worden gebracht.

b. Wilt u meer informatie over uw pensioenovereenkomst?

Wilt u meer informatie over uw pensioenovereenkomst? Neem dan contact op met:

Het Pensioenfonds
(de heren Damkot en/of Van Ingen)
Nieuwezijds Voorburgwal 225
1012 RL Amsterdam
Telefoon: 020-5575375
E-mail: pensioenfonds@kasbank.com
Website: www.kasbank.enmijnpensioen.nl

c. Wilt u algemene pensioeninformatie of advies?

Wilt u informatie over pensioen en pensioenopbouw in het algemeen? Dan kunt u hierover het beste contact opnemen met uw financieel adviseur.

d. Wilt u een klacht indienen over uw pensioenuitvoerder?

Hebt u een klacht over uw pensioenuitvoerder? Dan kunt u deze uitsluitend schriftelijk voorleggen aan:

Het bestuur van de Stichting van het Pensioenfonds van de KAS BANK

Nieuwezijds Voorburgwal 225

1012 RL Amsterdam

Komt u er met het Pensioenfonds niet uit? Dan kunt u uw klacht voorleggen aan de Ombudsman Pensioenen,

Postbus 93560

2509 AN Den Haag,

Telefoon: 070-3338965

Website: www.ombudsmanpensioenen.nl

Behandelen het Pensioenfonds en de Ombudsman Pensioenen uw klacht niet naar uw tevredenheid? Dan kunt u natuurlijk altijd terecht bij de Rechtbank Amsterdam, sectie kanton. Kijk voor meer informatie op:

www.rechtspraak.nl/gerechten/rechtbanken/Amsterdam. Wilt u een klacht indienen bij de Rechtbank? Dan kunt u hiervoor het beste contact opnemen met uw advocaat, uw rechtsbijstandverzekeraar of de griffie van de Rechtbank.

Pensioenstartbrief

Uw pensioenovereenkomst in het kort

- Uw pensioenovereenkomst is een uitkeringsovereenkomst.
- De afgesproken pensioenleeftijd in uw pensioenovereenkomst is 67 jaar.
- De Stichting het Pensioenfonds van de KAS BANK (het pensioenfonds) voert de pensioenovereenkomst voor KAS BANK uit.
- De uitvoering van de pensioenadministratie is overgedragen aan een verzekeraar te weten Delta Lloyd Levenverzekeringen N.V. (Delta Lloyd).

Pensioen

In uw pensioenovereenkomst bouwt u ouderdomspensioen op. Verder bent u alleen tijdens uw dienstbetrekking met KAS BANK ook verzekerd voor:

- Partnerpensioen,
- wezenpensioen

Uit dienst

U houdt uw opgebouwde ouderdomspensioen, maar bent niet meer verzekerd voor partner- en wezenpensioen. U kunt een deel van uw ouderdomspensioen gebruiken om partnerpensioen te regelen. Daarnaast blijft u onder bepaalde voorwaarden gedeeltelijk of zelfs geheel verzekerd voor partnerpensioen als u aansluitend aan het einde van uw dienstbetrekking werkloos bent.

Premie

Voor deze pensioenverzekering betaalt KAS BANK premie. Hoeveel premie KAS BANK betaalt, hangt af van het voor u berekende ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen.

Werknemersbijdrage

U betaalt aan uw werkgever KAS BANK een bijdrage in de pensioenpremie. Deze ligt vast in de CAO. KAS BANK houdt deze bijdrage elke maand in op uw salaris.

Hoeveel pensioen krijgt u?

U krijgt het pensioen dat voor u opgebouwd en verzekerd is. Hoeveel dit is, ziet u op uw persoonlijke opgave, het Uniform Pensioenoverzicht (UPO).

Flexibele mogelijkheden

De pensioenleeftijd in deze pensioenovereenkomst is 67 jaar. U kunt er echter voor kiezen om eerder of later met pensioen te gaan. U kunt er ook voor kiezen dat uw ouderdomspensioen in hoogte wisselt. Als u overweegt om hiervan gebruik te maken kunt u een kosteloze opgave vragen aan het Pensioenfonds.

Premiebetaling en arbeidsongeschiktheid

Wordt u tijdens de arbeidsovereenkomst arbeidsongeschikt en krijgt u hierdoor een arbeidsongeschiktheidsuitkering van de overheid? Dan neemt het Pensioenfonds de premiebetaling helemaal of voor een deel over van KAS BANK. U betaalt dan geen werknemersbijdrage meer. De pensioenopbouw gaat dan geheel of gedeeltelijk door afhankelijk van uw mate van arbeidsongeschiktheid en voor hoeveel u nog doorwerkt bij Kas Bank.

Pensioen uit vorige pensioenregelingen

Pensioen dat u in vorige pensioenregelingen hebt opgebouwd, kunt u overdragen naar deze pensioenovereenkomst.

Koopkracht

Het Pensioenfonds probeert ieder jaar uw pensioen te verhogen op basis van de beleggingsresultaten die worden behaald in het fonds, de ontvangen premies en de eigen middelen.

Het Pensioenfonds besluit hier jaarlijks over. Uw koopkracht is dus niet gegarandeerd.

Vorbehoud werkgever

KAS BANK kan de pensioenovereenkomst wijzigen zonder dat u hieraan meewerkt. KAS BANK kan dat echter niet zomaar. Het belang van de wijziging moet zwaarder wegen dan uw belang bij behoud van de pensioenovereenkomst.

Daarnaast kan KAS BANK in bijzondere situaties minder premie gaan betalen. Hij kan zelfs helemaal stoppen met premie betalen. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren als KAS BANK financiële problemen heeft. Uw pensioenopbouw wordt dan daaraan aangepast.